

LEGE
PRIVIND
SISTEMUL PUBLIC
DE PENSII

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Art.1 Dreptul la pensie și asigurări sociale este garantat de stat și se exercită în condițiile prezentei legi, prin sistemul public de pensii.

Art.2 Sistemul public de pensii se organizează și funcționează având ca principii de bază:

- a) – sistemul public de pensii are caracter unic, cuprinde toate ramurile economice, respectă principiul echității, fiecare asigurat beneficiind de un tratament nediscriminatoriu;
- b) – principiul solidarității sociale, participarea la sistemul public de pensii prin asumarea reciprocă a obligativității contribuției și repartizarea fondurilor cumulate printr-o redistribuire echilibrată tuturor participanților la sistemul public de pensii pe grupe de muncă și importanța categoriei socio-profesionale;
- c) – fondurile publice de pensii vor fi colectate și gestionate de Casa Națională de Pensii și Solidarității Sociale și sunt asigurate de la bugetul de stat;

Art.3 Participanții la sistemul public de pensii beneficiază de o singură pensie de stat.

Art.4 Beneficiază de pensie de stat cei care au contribuit la sistemul public de pensii în condițiile prezentei legi, persoanele fizice denumite **asigurați** astfel:

- a) persoanele care au desfășurat activități pe bază de contract individual de muncă;
- b) persoane care își desfășoară activitatea în funcții electivă sau numite;
- c) persoanele care au întreruperi în activitate independent de voința lor și sunt reglementate prin lege ca: șomaj, șomaj tehnic, integrare profesională și alocație de sprijin pentru care contribuția se suportă din fondul pentru plata ajutorului de șomaj;
- d) persoanele care realizează un venit brut pe an echivalent cu 3 salarii medii brute pe economie, din următoarele activități:
 - 1 - asociat unic, asociați, comanditari sau acționari;
 - 2 - administratori sau manageri cu contract de administrare sau management;
 - 3 - membrii ai asociației familiale;

- 4 - persoane autorizate cu activități independente;
 - 5 - persoane angajate în instituii internaționale, dacă sunt asigurați;
 - 6 - proprietarii de bunuri sau arendași de suprafețe agricole și forestiere;
 - 7 - persoane cu activități individuale agricole sau forestiere, cu condiția participării la fondul de pensii;
 - 8 - membrii societăților agricole participanți la fondul de pensii;
 - 9 - persoanele din unități de cult care nu au contract individual de muncă, dar contribuie la fondul de pensii;
 - 10 - persoanele care desfășoară activități pe bază de convenții civile cu condiția participării la fondul de pensii și a realizării unui venit anual de 3 salarii medii brute pe economie;
- e) persoanele care au perioade necontributive, dar au fost în următoarele situații:
- 1 - au urmat cursurile superioare (cursuri de zi), cu condiția absolvirii lor cu diploma de licență (diploma de absolvire);
 - 2 - a satisfăcut stagiul militar în termen, termen redus, concentrat sau prizonierat pe durata stabilită sau documentată prin acte. Vechimea pentru aceste perioade este de 100% și se cumulează cu vechimea efectiv realizată constituind vechimea totală sau completă.

Art.4/1 Constituie vechime (stagiul de cotizare) perioadele în care asigurații au contribuit la fondul de pensii în România sau alte state în condițiile stabilite, prin acorduri sau convenții internaționale.

Art.4/2 Constituie vechime în muncă și perioada în care asiguratul are un contract de muncă individual pentru îngrijirea unui pensionar de invaliditate gradul I sau cu handicap grav, dacă contribuie la fondul de pensii.

Art.5 În sistemul public pensia reprezintă rata de înlocuire a veniturilor salariale cu pensia, cu îndeplinirea condițiilor de vechime și vârstă și a participării la fondul de pensii.

Art.6 Evidența drepturilor și obligațiilor de asigurări sociale în sistemul public de pensii se realizează pe baza codului personal al asiguratului, stabilit de CNPAS și are un singur cod personal.

Art.7 În România pot funcționa și alte sisteme de pensii private reglementate prin legi speciale.

Art.8 Bugetul asigurărilor sociale de stat și contribuția de asigurări sociale sunt reglementate prin bugetul de stat și legi specifice.

Art.9 Drepturile de pensii din sistemul public se pot transfera și în alte state în condițiile reglementărilor prin acorduri și convenții internaționale, în moneda națională sau altă monedă prevăzută în acordurile dintre state.

CAPITOLUL II

- PENSII -

II.1. CRITERII DE ACORDARE A Pensiilor

Art.10 În sistemul public, se acordă următoarele categorii de pensii:

- 1) - pensii pentru limita de vârstă și vechime;
- 2) - pensie anticipată;
- 3) - pensie anticipată parțială;
- 4) - pensie de invaliditate;
- 5) - pensie de urmaș.

Art.10/1- Pensia pentru limită de vârstă și vechime

1.a - Pensia pentru limită de vârstă și vechime completă, se acordă asiguraților care îndeplinesc la data pensionării condițiile de vârstă și vechime;

1.b - Vârsta de pensionare este de 57 de ani pentru femei și 62 ani pentru bărbați;

- Pentru cadrele militare vârsta de pensionare este de 55 de ani, atât pentru BĂRBAȚI cât și pentru FEMEI.

1.c - Vechimea completă în care asiguratul a cotizat la fondul de pensii este de 25 ani pentru femei și 30 de ani pentru bărbați.

- Vechimea completă este de 30 de ani BĂRBAȚI din care 15 ani ca militar, și 25 de ani FEMEI din care 10 ani ca militar.

1.d - Vechimea minimă în care asiguratul a cotizat la fondul de pensii este de 15 ani atât pentru femei cât și pentru bărbați.

1.e - Se consideră vechime și perioada anterioară anului 01.03.1967, data de la care s-a contribuit individual la Fondul de Pensii.

Art.10/2 - Pensie anticipată

2.a - Asigurații care au depășit vechimea completă cu cel puțin 10 ani, pot solicita pensionarea anticipată cu cel mult 5 ani înaintea împlinirii vârstei de pensionare.

2.b - Quantumul pensiei anticipate se stabilește în aceleași condiții cu cel al pensiei pentru limita de vârstă.

2.c - La stabilirea vechimii pentru pensie anticipată, nu se iau în calcul perioadele asimilate.

2.d - In calculul vechimii pentru pensionare anticipată se au în vedere și anii suplimentari obținuți pentru grupa de muncă.

2.e – Cadrele militare pot beneficia de PENSIONARE ANTICIPATĂ la vârsta de 50 de ani atât BĂRBAȚI cât și FEMEI, dacă au fost trecuți în rezervă.

Art.10/3 - Pensia anticipată parțial

3.a - Asigurații care au realizat vechimea completă și care au depășit vechimea cu până la 10 ani, pot solicita pensionarea anticipată parțial, cu reducerea vârstei cu cel mult 5 ani înaintea împlinirii vârstei de pensionare, cu condiția realizării unei vechimi de 5 ani peste vechimea completă, din care se exclud perioadele asimilate.

3.b - Cuantumul pensiei anticipate parțial se stabilește din cuantumul pensiei pentru limita de vârstă prin diminuarea acestuia în raport cu vechimea - perioada de cotizare și cu numărul de luni cu care s-a redus vârsta, astfel:

Vechimea realizată peste cea completă prevăzută la art.10/1.cJ 25-30 ani	Procentul de diminuare pentru fiecare lună de anticipare - % -
Până la un an	0,50
Peste un an	0,45
Peste 2 ani	0,40
Peste 3 ani	0,35
Peste 5 ani	0,25
Peste 6 ani	0,20
Peste 7 ani	0,15
Peste 8 ani	0,10
Între 9 și 10 ani	0,05

3.c Asigurații care au desfășurat activități în condiții speciale, grupa I sau II de muncă și beneficiază de reducerea vârstei de pensionare pentru grupă, se cumulează reducerile de la grupă cu cei 5 ani de la pensionare anticipată parțială, cu condiția realizării unei vechimi de 5 ani peste vechimea completă, prevăzută pentru aceste perioade.

3.d Asigurații care au desiașurat activități în condiții speciale, grupa I sau II de muncă, care în ultimii ani nu sunt în activitate fiind disponibilizați și au calitatea de șomer, ajutor de integrare profesională sau alocație de sprijin, dacă au depășit vârsta de 50 de ani se pot pensiona, cu condiția realizării unei vechimi de 5 ani peste vechimea completă de 25 de ani femei și 30 de ani bărbați. Nu se iau în calcul perioadele asimilate.

3.e În calculul vechimii pentru pensionare anticipată parțial, se iau în calcul și anii suplimentari obținuți pentru grupa de muncă.

3.f Pot beneficia de PENSIE ANTICIPATĂ cadrele militare trecute în rezervă indiferent de VÂRSTĂ, dacă au o vechime de cel puțin 20 ani, din care 10 ani ca militar, atât BĂRBAȚII cât și FEMEILE.

Art.10/4 - Pensia de invaliditate

Conform art. 33 alin. 2 din legea 164 din 2001, perioada de invaliditate **CONSTITUIE VECHIME**. În acest sens, la suma procentelor convenite pentru vechime în serviciu efectiv realizată se adaugă, pentru fiecare an potențial, până la realizarea vechimii complete, următoarele procente:

a/ - 1 % pentru invaliditate de gradul I

b/ - 0,8 % pentru invaliditate de gradul II

c/ - 0,6 % pentru invaliditate de gradul III.

Au dreptul la pensie de invaliditate asigurații care și-au pierdut total sau parțial capacitatea de muncă din cauză de:

4.a - accidente de muncă conform legii

4.b - boli profesionale sau alte boli **INCURABILE**

4.c - boli obișnuite și accidente care nu au legătură cu munca

4.d - persoanele care satisfac stagiul militar

4.e - elevii, ucenicii și studenții care și-au pierdut capacitatea de muncă total sau parțial, datorită accidentelor sau bolilor profesionale în timpul practicii profesionale

4.f - persoanele care și-au pierdut capacitatea de muncă și marii mutilați din Revoluția din Decembrie 1989, indiferent de vechime și muncă.

Art.11 Pensia de invaliditate este de:

11.1 - Gradul I - prin pierderea totală a capacității de muncă și care necesită îngrijire sau supraveghere permanentă.

11.2 - Gradul II - pierderea totală a capacității de muncă, dar cu posibilitatea de a se îngriji, fără ajutorul altei persoane.

11.3 - Gradul III - pierderea parțială a capacității de muncă, putând să presteze o activitate profesională mai ușoară.

Art.12 - Criteriile și normele pe baza cărora se face încadrarea în gradele I, II, III de invaliditate se stabilesc prin hotărâre de guvern, inițiată de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, împreună cu Ministerul Sănătății.

Art.13 - Încadrarea sau neîncadrarea în una din gradele de invaliditate se face prin decizie, emisă de medicul de specialitate pe baza expertizei medicale.

Art.14 - Împotriva deciziei de expertiză medicală se poate face contestație la Casa Teritorială de Pensii în termen de 30 de zile de la comunicare.

Art.15 - Termenul de rezolvare este de 30 de zile de la data înregistrării contestației.

Art.16 - Decizia Casei Teritoriale de Pensii, poate fi contestată în instanță judecătorească în termen de 30 de zile de la primirea deciziei.

Art.17 - Decizia de încadrare sau neîncadrare într-un grad de invaliditate necontestată în termen, este definitivă.

Art.18 - Asigurații care și-au pierdut capacitatea de muncă datorită unei boli obișnuite sau a unor accidente care nu au legătură cu activitatea profesională, beneficiază de pensie de invaliditate, indiferent de vechime, astfel:

Vârsta asiguratului în momentul ivirii invalidității	Vechimea necesară - ani -
Sub 25 de ani	5
25 – 31 ani	8
31 – 37 ani	11
37 – 43 ani	14
43 – 49 ani	18
49 – 55 ani	22
Peste 55 ani	25

Art.19 Beneficiază de pensie de invaliditate și persoanele cu handicap prevăzute la art.18, dacă au realizat cel puțin jumătate din vechime.

Art.20 Au dreptul la pensie de invaliditate și persoanele care la data ivirii invalidității nu mai au calitatea de asigurat, dar au realizat o vechime prevăzută la art.18

Art.21 În cazul în care invaliditatea s-a ivit în urma unui accident de muncă, a unei boli profesionale sau în timpul satisfacerii obligațiilor militare, asiguratul poate beneficia de o pensie de invaliditate indiferent de vechimea avută la data ivirii invalidității.

Art.22 La stabilirea pensiei de invaliditate, asiguraților li se acordă un stagiul potențial, determinat de diferența între vechimea completă și vechimea realizată până la momentul încadrării într-un grad de invaliditate.

Art.23 Pensionarii încadrați în gradul I de invaliditate au dreptul în afara pensiei la o indemnizație pentru însoțitor în quantum fix, care se stabilește prin bugetul asigurărilor sociale și care nu poate fi mai mică decât slariul mediu brut pe economie sau 75% din pensia titularului, dacă aceasta este mai mare decât salariul mediu brut pe economie.

a) – La trecerea din pensia de invaliditate în pensie pentru limită de vîrstă, se poate opta pentru pensia cea mai avantajoasă.

Art.24 Indemnizația pentru însoțitor prevăzută pentru cei pensionați în gradul I de invaliditate se păstrează și în momentul trecerii la pensie pentru limita de vîrstă.

Art.25 Pensionarii de invaliditate sunt supuși examinărilor medicale, la intervale de 6-12 luni, până la împlinirea vârstei prevăzute pentru limita de vîrstă sau persoane cu handicap.

Art.26 Fac excepție de la examinările medicale periodice, persoanele cu diagnostic ireversibil, stabilit de comisia de expertiză medicală, la încadrarea lui în unul din gradele de invaliditate.

Art.27 Asigurații care și-au pierdut capacitatea de muncă înainte de a realiza vechimea minim de 5 ani prevăzută la articolul 18, pot beneficia de pensie de invaliditate fără a fi condiționat de vechime, sub formă de ajutor social care nu poate fi mai mic de 25% din salariul mediu net pe economie.

Art.28 Pensia de invaliditate este stabilită după vechimea avută la data ivirii invalidității și grupa de muncă – specială, I, II sau III.

Art.29 Cuantumul pensiei de invaliditate se stabilește procentual din valoarea pensiei inițiale, după vechime și vîrstă, astfel:

- a) – gradul I de invaliditate - 90 %
- b) – gradul II de invaliditate - 75%
- c) – gradul III de invaliditate - 50%

Cuquantumul pensiei de invaliditate pentru cadrele militare se stabilește procentual din pensia inițială după vechime și vârstă, conform art. 33 alin.2 din legea 164/2001, în următoarele procente:

a/ – invaliditate de gradul I	=	90 %
b/ – invaliditate de gradul II	=	85 %
c/ – invaliditate de gradul III	=	80 %

Art.30 Persoanele pensionate în gradul III de invaliditate, au dreptul la cumulul pensiei cu al veniturilor realizate în regim redus de muncă. Cuquantumul pensiei plus veniturile realizate din cumul nu pot depăși:

- a) – 100% din grupa specială și grupa I de muncă
- b) – 90% pentru cei din grupa a II-a de muncă
- c) – 80% pentru cei din grupa a III-a de muncă

Procentele de la punctele a, b și c sunt din cuquantumul pensiei stabilite inițial pentru vechimea efectiv realizată până la data ivirii invalidității.

Art.31 Baza de calcul a pensiei de invaliditate este aceeași ca și pentru persoanele cu vârstă și vechime completă.

Art.32 Persoanele care au avut accidente de muncă ușoare, sau au contactat boli profesionale și nu sunt pensionați pentru incapacitate de muncă, dar nu mai pot lucra în aceleași condiții, angajatorul este obligat să-i asigure alt loc de muncă, creindu-i posibilitatea de a continua activitatea.

Art.10/5 Pensie de urmaș

Art.33 Au dreptul la pensie de urmaș, soțul supraviețuitor și copiii, dacă persoana decedată era pensionar, sau îndeplinea condițiile pentru obținerea unei pensii.

Art.34 Copiii au dreptul la pensie de urmaș în următoarele condiții:

- a)– până la vârsta de 16 ani
- b)– dacă își continuă studiile într-o formă de învățământ organizată potrivit legii până la terminarea acestora, fără a depăși vârsta de 26 de ani
- c)– pe toată durata invalidității de orice grad, dacă aceasta s-a ivit în perioada în care se aflau în una dintre situațiile prevăzute la punctele a-b.

Art.35 Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș pe tot timpul vieții, la împlinirea vârstei complete de pensionare, dacă durata căsătoriei a fost de 15 ani, sau cel puțin 10 ani. În această situație pensia se diminuează cu 0,5% pentru fiecare lună, respectiv 6% anual pentru fiecare an de căsătorie în minus, adică între 15 și 10 ani.

Art.36 - Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș pe tot timpul vieții, la împlinirea vârstei complete de pensionare, dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin 5 ani, dacă nu are nici o sursă de venituri. În această situație pensia se diminuează pentru fiecare an de căsătorie în minus, adică între 10 și 5 ani, astfel:

Anii de conviețuire	Procent de diminuare pentru fiecare lună de anticipare
9 ani	0,05
8 ani	0,10
7 ani	0,15
6 ani	0,20
5 ani	0,25

Art.37 Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș indiferent de vârstă pe perioada în care este invalid de gradul I sau II, dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin un an.

Art.38 Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș indiferent de vârstă și de durata căsătoriei, dacă decesul soțului s-a produs ca urmare a unui accident de muncă, a unei boli profesionale sau alte boli incurabile, și dacă nu realizează venituri dintr-o activitate profesională, sau acestea sunt mai mici de o pătrime din salariul mediu brut pe economie.

Art.39 Soțul supraviețuitor care nu îndeplinește condițiile prevăzute la art.35-38, beneficiază de pensie de urmaș pe o perioadă de 6 luni, de la data decesului, indiferent de vârstă și durata căsătoriei, dacă în această perioadă nu realizează venituri lunare dintr-o activitate profesională sau acestea sunt mai mici de o pătrime din salariul mediu brut pe economie.

Art.40 Soțul supraviețuitor care are în îngrijire la data decesului susținătorului unul sau mai mulți copii în vârstă de până la 7 ani, beneficiază de pensie de urmaș până la data împlinirii de către ultimul copil a vârstei de 16 ani în perioadele în care nu realizează venituri lunare dintr-o activitate profesională, sau dacă acestea sunt mai mici decât o pătrime din salariul brut pe economie.

Art.41 Pensia de urmaș se calculează după caz din:

a)– pensia pentru limita de vârstă aflată în plată sau la care ar fi avut dreptul, în condițiile legii, susținătorul decedat ;

b)– pensia de invaliditate în cazul în care decesul susținătorului a intervenit înaintea îndeplinirii condițiilor pentru obținerea pensiei pentru limita de vârstă și era în plată cu pensia de invaliditate de orice grad, pensie anticipată parțial sau ar fi avut dreptul la una din aceste categorii de pensie.

Art.42 Soția supraviețuitoare are dreptul la pensie de urmaș, dacă la data decesului depășește vârsta de 50 de ani și nu are nici o sursă de venituri.

Art.43 În situația în care soțul supraviețuitor este în incapacitate de muncă și nu beneficiază de o pensie proprie, are dreptul la pensie de urmaș indiferent de vârstă.

Art.44 Cuantumul pensiei de urmaș pentru soțul supraviețuitor decurge din pensia titularului inclusiv pensia suplimentară și nu poate depăși:

a) - 50% pentru soțul supraviețuitor, dacă titularul pensiei a fost încadrat în grupa a II-a sau a III-a de muncă;

b) - 60% pentru soțul supraviețuitor, dacă titularul pensiei a fost încadrat în grupa I-a și specială de muncă.

Art.45 Cuantumul pensiei de urmaș pentru copiii titularului de pensie este:

a) - 25% pentru un copil

b) - 50% pentru doi sau mai mulți copii, sau

c) - 40% pentru doi sau mai mulți copii, dacă titularul pensiei a fost încadrat în grupa I sau specială de muncă.

Art.46 Cuantumul pensiei de urmaș pentru copiii titularului de pensie în cazul când nu există soția supraviețuitoare se repartizează astfel:

a) - 50% pentru un copil;

b) - 75% pentru doi copii;

c) - 100% pentru trei sau mai mulți copii.

Art.47 Cuantumul pensiei de urmaș în cazul orfanilor de ambii părinți reprezintă însumarea drepturilor de urmaș calculate după fiecare părinte.

Art.48 În cazul modificării numărului de urmași, pensia se recalculează respectând numărul de urmași.

Art.49 Soțul supraviețuitor care are dreptul la o pensie proprie și îndeplinește condițiile prevăzute de lege pentru obținerea pensiei de urmaș după soțul decedat, poate opta pentru cea mai avantajoasă pensie.

II.2. CRITERII DE ACORDARE A DREPTURILOR DE PENSII PENTRU PERSOANELE CARE AU DESFASURAT ACTIVITATEA IN CONDITII DE MUNCA SPECIALE, GRUPA I, GRUPA II

Art.50 Locurile de muncă în condiții speciale sunt:

- a) – unități miniere cu activitate în subteran
- b) – activitate pe platforme marine petroliere, mediu radioactiv și unități de cercetare
- c) – personal navigant din aviația civilă;
- d) – profesii specifice din activitatea artistică.

Lista locurilor de muncă cu condiții speciale sunt cuprinse în anexa nr.5 la prezenta lege.

Art.51 Locurile de muncă în condiții deosebite sunt acele locuri care în mod permanent afectează esențial capacitatea de muncă, datorită gradului mare de expunere la risc. Lista locurilor de muncă cu condiții deosebite sunt cuprinse în anexa nr. 1 la prezenta lege.

Art.52 Persoanele care au lucrat în condiții speciale și condiții deosebite de muncă încadrate în grupele I și II, beneficiază de reducerea vârstei de pensionare, dacă au realizat anii de vechime în aceste condiții, astfel:

a1) – cadrele militare care au lucrat în CONDIȚII SPECIALE DE MUNCĂ pot fi pensionați BĂRBAȚI la 45 de ani, dacă au realizat o vechime de cel puțin 15 ani, din care 10 ani ca militar. FEMEILE, dacă au realizat o vechime de cel puțin 15 ani din care 10 ani ca militar, la vârsta de 40 de ani, la cerere;

a2) – persoanele care au desfășurat activități în condiții speciale de muncă prevăzute la art.50 lit.a - d și au realizat o vechime de cel puțin 20 de ani în aceste condiții, beneficiază de reducerea vârstei de pensionare începând cu vârsta de 45 de ani atât femei cât și bărbați;

b) – persoanele care au realizat o vechime de 25 de ani în condiții speciale cu excepția celor de la art.52 lit.a - beneficiază de pensie pentru limită de vârstă cu reducerea vârstei de pensionare cu 12 ani;

c) – persoanele care au desfășurat activități în condiții speciale, cercetare, exploatare sau prelucrare a materiilor prime, zone cu radiații nucleare și au realizat o vechime în aceste condiții de cel puțin 15 ani, beneficiază de pensie pentru limită de vârstă, indiferent de vârstă;

d) – persoanele care au realizat în condiții speciale o vechime mai mică de 20 de ani, beneficiază de reducerea vârstei de pensionare proporțională cu anii respectiv realizați în aceste condiții. Se adaugă la vârsta de 45 de ani, numărul de ani lucrați mai puțin de 20;

e) – persoanele care au realizat ani de vechime atât în condiții speciale de muncă, ca și în condiții deosebite de muncă, beneficiază de reducerea vârstei - cumulativ pentru aceste situații, fără ca reducerea să depășească 15 ani;

f) – vârstele de pensionare reduse conform art.52 lit. b, d, e, nu pot fi mai mici de 45 de ani pentru femei și 50 de ani pentru bărbați.

Art.53 Persoanele care au realizat o vechime în condiții de handicap, beneficiază de o reducere a vârstei de pensionare, astfel:

a) handicap grav cu 20 de ani, dacă au realizat o vechime egală cu o treime din vechimea completă;

b) handicap accentuat cu 10 ani dacă au realizat o vechime egală cu două treimi din vechimea completă;

c) handicap mediu cu 10 ani dacă au realizat o vechime egală cu 75% din vechimea completă;

d) nevăzătorii beneficiază de pensie pentru limită de vârstă indiferent de vârstă, dacă au realizat ca nevazator cel puțin 25% din vechimea completă.

Art.54 Persoanele care au lucrat în grupele speciale, I sau II de muncă și care constituie vechime în muncă, beneficiază de următorii coeficienți de multiplicare pentru fiecare an, astfel:

a) grupa specială – 1,75

b) grupa I de muncă – 1,50

c) grupa II de muncă – 1,25

d) în situații de război – 2,00

Art.54/1 Persoanele care au desfășurat activitatea total sau parțial în condiții deosebite de muncă, au dreptul la pensie pentru limită de vârstă, cu reducerea vârstelor de pensionare, conform tabelului de mai jos:

VECHIMEA EFECTIVĂ REALIZATĂ ÎN CONDIȚII DEOSEBITE DE MUNCĂ/ ANI ÎMPLINIȚI	REDUCEREA VÂRSTEI DE PENSIONARE/57 ȘI 62 ANI ÎMPLINIȚI
6 ani	1,0
8 ani	1,5
10 ani	2,0
12 ani	2,5
14 ani	3,0
16 ani	3,5
18 ani	4,0
20 ani	4,5
22 ani	3,0
24 ani	3,5
26 ani	6,0
28 ani	6,5
30 ani	7,0

32 ani	7,5
34 ani	8,0

Art.54/2 Vârstele de pensionare reduse, conform prevederilor alin.1 nu pot fi mai mici de 45 de ani pentru femei și 50 de ani pentru bărbați.

Art.54/3 Cadrele militare care au lucrat în CONDIȚII DEOSEBITE și realizează o vechime de cel puțin 20 de ani din care 10 ani ca militar, pot fi pensionați la CERERE la vârsta de 50 de ani BĂRBAȚI și 45 de ani FEMEI.

Art.54/4 Personalul din AVIAȚIA CIVILĂ, MILITARĂ, SUBMARINE, și SCAFANDRII pot fi pensionați INDIFERENT DE VÂRSTĂ, dacă realizează în aceste condiții speciale o vechime de cel puțin 20 de ani din care 10 ca militari atât BĂRBAȚII cât și FEMEILE.

Art.54/5 Persoane din grupa a III-a de muncă – care prin specificul muncii au condiții deosebite, pot beneficia de grupă, dacă au înregistrat în cartea de muncă grupa de muncă, sau prin alte acte doveditoare – că au lucrat în condiții speciale sau I și II de muncă – dar numai pentru anumite perioade.

II.3. STABILIREA ȘI PLATA PENSIILOR

Art.55 Pensia se acordă la cererea persoanei îndreptățite, sau altei persoane desemnate de aceasta, prin procură.

Art.56 Cererea de pensionare împreună cu actele din care să rezulte îndeplinirea condițiilor prevăzute de prezenta lege, se depun la Casa Teritorială de Pensii, în raza căruia se află domiciliul solicitantului.

Art.57 Drepturile de pensie pentru limita de vârstă, pensie anticipată, pensie anticipată parțial se cuvin de la data îndeplinirii condițiilor de vârstă și vechime prevăzute de prezenta lege.

Art.58 Drepturile de pensie de invaliditate se acordă de la data ivirii invalidității, certificată prin decizia de expertizare medicală.

Art.59 Drepturile de pensie de urmaș se acordă persoanelor care îndeplinesc condițiile prevăzute la pensia de urmaș, de la data decesului titularului de pensie.

Art.60 Admiterea sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizia emisă de Casa Teritorială de Pensii, în termen de 30 de zile de la data depunerii.

Art.61 Decizia de pensionare poate fi contestată la Casa de Pensii în termen de 30 de zile de la data aducerii la cunoștință a celui care a solicitat pensionarea.

Art.62 Decizia de pensionare necontestată în termen este definitivă.

Art.63 În situația în care decizia de pensionare este contestată de către pensionar, ca drepturile fiind calculate greșit, Casa Teritorială de Pensii are obligația de a verifica modul de calcul, iar diferențele stabilite să fie acordate retroactiv de la data acordării pensiei.

Art.64 Plata pensiei se face lunar și se achită titularului sau persoanei desemnate de acesta.

Art.65 Plata pensiei încetează începând cu luna în care titularul a decedat sau nu mai îndeplinește condițiile de acordare prevăzute de lege.

Art.66 Reluarea în plată a pensiei suspendate se face la cerere începând cu luna în care a încetat cauza suspendării.

Art.67 Pot cumula pensia cu veniturile realizate dintr-o activitate profesională indiferent de nivelul veniturilor următorii:

- a) copii urmași orfani de ambii părinți pe perioada școlarizării;
- b) nevăzătorii;
- c) pensionarii pentru limita de vârstă.

Art.68 Pensionarii pentru limita de vârstă pot continua activitatea cu acordul părților și pot cumula pensia cu veniturile realizate, inclusiv sporul de vechime.

Art.69 Pensionarii pentru limită de vârstă pot solicita recalcularea pensiei după fiecare stagiul – vechime cotizată de minimum 12 luni.

Art.70 Beneficiarul dreptului de pensie este obligat să comunice Casei Teritoriale de Pensii orice modificare survenită privind condițiile de acordare prevăzute de prezenta lege.

II.4. AJUTORUL DE DECES

Art.71 Persoanele care beneficiază de o pensie în condițiile prezentei legi, au dreptul la un ajutor de deces.

Art.72 Cuquantumul ajutorului pentru deces titularului de pensie nu poate fi mai mic de două salarii medii brute pe economie.

Art.73 Cuquantumul ajutorului de deces pentru membrii de familie ai pensionarului - soție, copil minor sau handicapat care nu are o pensie proprie, nu poate fi mai mic decât un salariu mediu brut pe economie.

Art.74 Sumele rămase neîncasate de către pensionarul decedat, pensia sau alte drepturi, se plătesc soțului supraviețuitor sau celorlalți moștenitori.

II.5. PENSIA SUPLIMENTARA

Art.75 Persoanele care au contribuit la fondul de pensii cu o contribuție individuală de 2%, 3% sau 5%, beneficiază de o cotă procentuală după anii de contribuție raportată la valoarea pensiei de bază, astfel:

Anii de contribuție	Contribuție cu 2% și 3% (%)	Contribuție cu 5% (%)
Intre 5 – 10 ani	3	5
Intre 10 – 15 ani	5	7
Intre 15 – 20 ani	8	10
Intre 20 – 30 ani	10	12
Peste 30 ani	13	15

Art.76 Procentele de contribuție cu 2, 3, 5% vor fi cumulate în raport cu anii contribuției.

Art.77 Pentru perioadele de contribuție sub 5 ani nu se acordă pensie suplimentară, urmând ca suma contribuită să se restituie la data stabilirii drepturilor de pensie.

Art.78 Contribuția în alte procente decât cele prevăzute la art.76 se vor stabili ulterior numai după ce acestea vor depăși 5 ani de contribuție.

Art.79 Persoanele care au lucrat la ambasade sau societăți în colaborare cu alte state și au fost retribuiți în valută iar contribuția la fondul de pensii s-a făcut în valută, atunci se transformă în moneda națională și se raportează la veniturile realizate, stabilindu-se un procent valoric care va fi aplicat la pensia de bază cuverută pentru perioada efectiv lucrată în ambasade.

CAPITOLUL III CALCULUL PENSIEI

Art.80 În sistemul public de pensii criteriul unic de determinare a cuantumul pensiei este clasa de salarizare.

Art.81 În acest sens s-au grupat și constituit 20 clase de salarizare pe grupe socio-profesionale.

Art.82 Clasa de salarizare reprezintă:

- importanța grupei de ramură în economie;
- gradul de organizare și complexitatea procesului tehnologic;
- condițiile de muncă: speciale, grupa I sau II de muncă;
- pregătirea profesională necesară pentru desfășurarea în bune condițiuni a activității;
- studii și competența profesională solicitate la locul de muncă în cadrul grupei de ramură economică.

Art.83 Clasele de salarizare sunt cuprinse în Anexa nr. 2 și sunt actualizate din anul 1990 până în anul 2000 la nivelul salariului mediu brut pe economie.

Art.84 Valoarea clasei de salarizare prevăzută în Anexa nr. 2 se transferă în tabelele cu tranșele de venituri și grupele de muncă și se stabilesc drepturile de pensii după tranșa de venituri și procente din grupă (Anexa nr. 3).

Art.85 Clasele de salarizare sunt calculate la nivelul salariului mediu brut pe economie, la care nu se mai adaugă nici un fel de sporuri. În salariul brut se regăsesc sporurile acordate pentru toate categoriile de personal.

Art.86 Grupa de ramură din economie și clasele de salarizare se regăsesc în cartea de muncă. Pentru personalul de execuție implicat direct în procesul tehnologic, acesta se regăsește prin REȚELELE DE SALARIZARE și CATEGORII SOCIO-PROFESIONALE. Salarizarea acestei categorii este grupată în clasele de salarizare cuprinse între limitele minim și maxim.

Art.87 Toate celelalte categorii de personal: maeștrii, personal tehnic de conducere, tehnic de execuție, de supraveghere, administrare și de specialitate au înregistrate în cartea de muncă clasa de salarizare.

Art.88 Aceste elemente prevăzute la art.86 și 87 nu se mai regăsesc în stabilirea salariilor după anul 1991, folosindu-se termenul de salariu negociat care nu ține cont de nici un criteriu de departajare, cum ar fi:

- complexitatea locului de muncă;
- condițiile în care se lucrează;
- pregătirea profesională și studiile necesare;
- competența profesională, dar care poate fi determinată de o bună pregătire profesională și experiența câștigată în timp.

Art.89 S-a eliminat criteriul de venituri intrate în baza de calcul pe o anumită perioadă, datorită marilor discrepanțe apărute în salarizare după anul 1991 și care se vor reflecta și în pensii.

Art.90 Stabilirea pensiilor pe criteriul CLASE DE SALARIZARE va elimina din start diferențele de venituri pentru aceeași grupă socio-profesională, fie prin frustrarea și acordarea unor venituri mult sub clasa de salarizare, fie mult prea mare față de clasa de salarizare a grupei din care face parte.

Art.91 Pensia reflectă dreptul fiecărei persoane de a i se respecta categoria socio-profesională dobândită printr-o pregătire profesională și care să-i determine locul în societate. Valoarea pensiei trebuie să fie proporțională cu aportul adus de fiecare cetățean la bunul mers al economiei și să răsplătească strădania de a-și efectua o pregătire printr-o formă de școlarizare superioară.

Art.92 Prin stabilirea clasei de salarizare pe grupe socio-profesionale, unitățile de stat sau private sunt obligate să aplice acest criteriu pentru fiecare cetățean al acestei țări, să i se respecte elementele de departajare a grupei.

Art.93 În acest context Ministerul Muncii și Solidarității Sociale este obligat să elaboreze o lege unică de salarizare pentru toți salariații statului, în așa fel încât și unitățile private să fie obligate să o respecte, stabilind venituri minime și maxime pentru aceeași categorie socio-profesională.

Art.94 Clasele de salarizare vor fi recalculate anual la nivelul salariului mediu brut pe economie, iar pensiile în plată recalculate la nivelul salariului actualizat. În acest fel se elimină indexările, recorelările și majorările.

Art.95 Persoanele care la data intrării în vigoare a prezentei legi nu sunt în activitate, dar îndeplinesc condițiile de pensionare, se încadrează în clasa de salarizare avută la data ivirii întreruperii și actualizată la nivelul anului 2000.

Art.96 Persoanele care au înregistrat una sau mai multe întreruperi în activitate ca șomaj, șomaj tehnic, pregătire profesională sau alocație de sprijin, în condițiile prezentei legi, constituie vechime în muncă, clasa de salarizare determinându-se la data ultimei întreruperi din activitate.

Art.97 Persoanele care au avut o perioadă de timp vechime în muncă conform art.4 alin.1 lit.a în funcții electivă sau numite, clasa de salarizare pentru această perioadă va fi clasa maximă - 20. Restul vechimii va fi stabilit după clasa de salarizare a grupei socio-profesionale din care face parte și se cumulează pensia pentru restul perioadei cu cea din funcția electivă sau numită.

1. Persoanele care dețin titluri superioare în activitatea profesională, beneficiază de un spor raportat la valoarea pensiei totale, astfel:

a) - doctor 15%

b) - academician 20%

2. Persoanele care au deținut un mandat de cel puțin 4 ani în funcții alese sau numite în instituțiile superioare ale statului: Președinție, Parlament beneficiază de un spor raportat la valoarea pensiei totale, astfel:

- a) - președinte - 30%
- b) - prim-ministru - 25%
- c) - parlamentari (senatori, deputați) - 20%

Art.98 Persoanele care au lucrat în ambasade și au fost salarizați în valută, pentru aceste perioade se ia în calcul valuta transformată în moneda națională, dacă contribuția la fondul de pensii s-a făcut în valută și se face dovada plății acesteia. Pentru aceste persoane clasa de salarizare este 19 pe perioada cât a lucrat ca personal de specialitate în ambasade. Restul vechimii va fi stabilit după clasa de salarizare a grupei socio-profesionale din care face parte și are calificare.

Art.99 Pentru personalul operativ și de deservire care a lucrat în ambasade, clasa de salarizare va fi mai mare cu 2 clase față de categoria socio-profesională pe care o are după profesie, dar numai pentru aceste perioade. Restul vechimii va fi la clasa de salarizare pentru grupa din care face parte.

Art.100 Dacă o persoană are o anumită categorie socio-profesională, iar pe parcursul anilor de vechime și-a schimbat profesia și a lucrat în alt sector de activitate, se va stabili clasa de salarizare după perioada cea mai lungă, sau dacă vechimea este fracționată și nu are o perioadă mai mare, se ia în calcul clasa de salarizare cea mai avantajoasă.

Art.101 Persoanelor care au înregistrat întreruperi în activitate pentru pregătire profesională și alocăție de sprijin li se vor înregistra în cartea de muncă aceste perioade, care, conform prezentei legi, constituie vechime în muncă.

Art.102 În clasa de salarizare 1-3 sunt cuprinși muncitorii necalificați și retribuiți la nivelul salariului minim pe economie, astfel:

- a) CLASA 1- necalificați care au efectuat o muncă mai ușoară
- b) CLASA 2 - necalificați care au lucrat în condiții de muncă încadrate în grupa I sau II de muncă
- c) CLASA 3 -necalificați care au lucrat în condiții speciale

Art.103 Criteriile de departajare între clasele de salarizare, minim și maxim sunt prevăzute prin legi specifice fiecărei ramuri economice și grup socio-profesional (de ex. medic primar, specialist; sau profesor gradul I sau II).

**CRITERIILE DE STABILIRE A DREPTURILOR DE PENSII PENTRU
PERSONALUL TRIMIS ÎN MISIUNE PERMANENTĂ ÎN STRĂINĂTATE ȘI
RETRIBUIT ÎN VALUTĂ ÎN BAZA HOTĂRĂRII DE GUVERN NR. 837/1995 -
CONFORM ANEXEI NR.6**

1- Funcția de bază - PORTAR - cuprinsă în anexa 1 pe țări și valută;

- 2- Nomenclatorul funcțiilor specifice și coeficienții de ierarhizare - cuprinse în anexa 2;
- 3- Stabilirea vechimii, prin cumularea perioadelor din diferite state;
- 4- Cursul valutar la data stabilirii drepturilor de pensii;
- 5- Centralizarea și transformarea valutei în monedă națională;
- 6- Valoarea medie obținută de la punctul 5 - reprezintă clasa de salarizare;
- 7- Stabilirea pensiei de bază din clasa de salarizare;
- 8- Pentru fiecare an de vechime se atribuie un procent de 1 %;
- 9- Stabilirea pensiei suplimentare;

a) - valoarea medie obținută la punctul 5 se înmulțește cu 2, 3, sau 5% pe perioade, astfel:

2% 1967 -1987

3% 1988 - mai 2000

5% iunie 2000 - prezent

b) - se adună valoarea contribuției în lei și se face media;

c) - valoarea medie se raportează la pensia de bază;

d)- valoarea totală a pensiei = pensia de bază + pensia suplimentară;

10- Se stabilește dreptul la pensie pentru perioada în afara timpului lucrat în misiune în străinătate, conform formulei din prezenta lege, după:

- clasa de salarizare a grupei socio-profesionale din care face parte;
- trânșă de venituri;
- grupa de muncă;
- vechime.

11- Se cumulează cele două pensii.

Art.104 Clasa de salarizare reprezintă venituri ipotetice cuvenite pentru grupele socio-profesionale. Prin acest criteriu se înlătură stabilirea unor drepturi de pensii denaturate.

Art.105 Trânșele de venituri de la art.84 sunt calculate la nivelul salariului mediu brut pe economie din anii 1990 - 2000 și reprezintă procentual media dintre limita minimă și maximă.

Art.106 Pensia minimă din tabelul cu tranșele de venituri, reprezintă media dintre limita minimă și maximă, înmulțită cu procentul din tabelele pe grupe pentru vechime completă - 25 ani pentru femei și 30 de ani pentru bărbați.

Art.107 În cadrul grupelor s-a ținut cont de specificul muncii și s-au determinat 4 categorii de grupe:

- a) - specială - activități cu limită de vârstă și activități deosebit de periculoase;
- b) - grupa I de muncă - activități cu risc crescut și condiții de izolare;
- c) - grupa II de muncă - activități cu specific de condiții deosebite de muncă;

d) - activități desfășurate în condiții normale de muncă, încadrate în grupa III de muncă.

Art.108 Procentele corespunzătoare grupelor speciale, I și II de muncă se aplică persoanelor care au lucrat efectiv în aceste grupe, cel puțin:

- a) 15 ani în grupa specială;
- b) 20 ani în grupa I de muncă;
- c) 25 ani în grupa II de muncă.

Art.109 În situația în care persoanele nu au realizat vechimea completă prevăzută la art.108, procentele de stabilire a cuantumului pensiei vor fi cele prevăzute la grupa III de muncă. În aceste situații anii obținuți pentru grupa specială, I sau II de muncă se adaugă la cei efectiv lucrați în grupa III și beneficiază pentru fiecare an de vechime de 1 %.

Art.110 Persoanele care au o vechime mai mare decât vechimea completă de 25, respectiv 30 de ani, beneficiază pentru fiecare an lucrat în plus de un spor procentual de 1 %.

La stabilirea vechimii, perioadele ce depășesc 6 luni, se rotunjesc la un an, iar cele sub 6 luni, se vor rotunji în minus.

Pentru fiecare an peste vechimea completă cadrele militare vor beneficia de un procent de 1,5%.

Art.111 Persoanele care au depășit vechimea minimă, dar nu realizează vechimea completă, beneficiază de un procent raportat la numărul de ani efectiv realizați, după tranșa de venituri și grupa de muncă (de ex. pentru 25 ani, grupa a III-a de muncă FEMEI - procentul minim este 55%; dacă a lucrat doar 20 de ani procentul egal cu 44% din valoarea clasei de salarizare).

Art.112 Femeile care au o vechime peste vechimea completă de 25 de ani, care au născut și crescut peste 3 copii, beneficiază de o reducere a vârstei maxime de 57 de ani, astfel:

- a) - 1 an reducere pentru 3 copii;
- b) - 2 ani reducere pentru 4 copii;
- c) - 3 ani reducere pentru 5 sau mai mulți copii.

Art.113 Cadrele didactice din învățământ vor beneficia conform Legii 128/1997 de o reducere a vârstei de pensionare - maxim 57 de ani pentru femei și 62 ani pentru bărbați - cu 3 ani la cerere.

- a) Beneficiază de reducerea vârstei de pensionare cu 6 luni pentru fiecare an de privare de libertate, de deportare în străinătate sau prizonieri, conform Decretului-Lege nr. 118/1990;
- b) Beneficiază de reducerea vârstei de pensionare cu 5 ani persoanele cu legitimatie de revoluționar, conform Legii nr. 42/ 1990.

Art.114 Pensiile vor fi limitate până la 10 pensii medii pe economie, iar valoarea lor va fi actualizată anual după creșterea treptată a pensiei medii.

Art.115 Dreptul la pensie și cuantumul ei nu poate fi condiționat de numărul contribuabililor.

Art.116 Pensia și cuantumul ei nu pot fi condiționate de resurse. Ele trebuie găsite, atâta timp cât și contribuțiile lor au fost utilizate de stat.

Art.117 Dreptul la pensie este imprescriptibil și nu poate fi cedat total sau parțial.

Art.118 Clasele de salarizare după care se vor stabili drepturile de pensii pentru președintele țării și personalul din președinție, precum și pentru primul ministru și miniștrii, se va face astfel:

- Președintele țării - clasa de salarizare $20 \times 2 = 40$

Clasa 20 = $15735 \times 2 = 31470$ m.l.

- Guvern - prim ministru - clasa de salarizare $20 = 15735 \times 1,5 = 23602$ m.l.

Art.119 Dreptul la pensie pentru persoanele care au îndeplinit funcțiile prevăzute la art.118, se vor calcula doar pentru perioadele de timp în care au îndeplinit aceste funcții, după clasele majorate. Restul vechimii realizate în alte funcții, vor beneficia de clasa de salarizare după grupa socio-profesională în care se încadrează, după studii și vechime.

CAPITOLUL IV - RECALCULAREA PENSIILOR

ACTUALIZAREA VENITURILOR INTRATE ÎN BAZA DE CALCUL ȘI RECALCULAREA PENSIILOR AFLATE ÎN PLATĂ DUPĂ SALARIILE ACTUALIZATE LA NIVELUL ANULUI 2000.

Art.120 Pensiile aflate în plată la data intrării în vigoare prezentei legi, vor fi recalculate conform prevederilor din prezenta lege.

În acest sens, Guvernul va elabora în termen de 60 de zile un program de recalculare eșalonat în timp, începând cu cei pensionați cu mulți ani în urmă.

Programul de recalculare va fi corelat cu posibilitățile financiare.

Fondul de pensii - asigurări sociale - va fi completat și cu alte resurse de la bugetul de stat, din fondul de privatizare, care se va adăuga la veniturile din contribuție.

Dreptul la pensie este prevăzut la art.43 din Constituție iar statul este obligat să asigure resurse pentru acordarea drepturilor pentru munca efectiv prestată, la nivelul unui venit din care se poate supraviețui decent.

Art.121 Pentru o recalculare corectă a tuturor pensiilor aflate în plată, care să țină cont de creșterile de salariu din ultimii 10 ani, cu majorările de la un an la altul, se completează prezenta lege cu anexă pe fiecare an din anul 1990-2000 cu salariile actualizate la nivelul salariului mediu brut pe economie.

Art.122 În vederea stabilirii unitare a drepturilor, la recalcularea pensiilor aflate în plată pentru cei pensionați până în anul 1991 inclusiv, salariul mediu înregistrat în decizia de pensionare, va fi multiplicat cu procente de creștere a salariilor de la an la an, astfel:

1990 - 113,3%	1994 - 241,6%	1998 - 156,3%
1991 - 229,6%	1995 - 149,3%	1999 - 145,7%
1992 - 275,0%	1996 - 154,4%	2000 - 149,7%
1993 - 301,9%	1997 - 197,9%	

Salariul mediu obținut după trecerea lui prin procente de creștere a salariilor până la nivelul anului 2000, reprezintă baza de calcul din care beneficiază procentual după anii de vechime, tranșa de venituri și grupa de muncă.

Art.123 Pensiile în plată stabilite până în anul 1991 - inclusiv au avut cuprinse în baza de calcul pentru stabilirea salariului mediu venituri nete, acestea vor fi transformate în venituri brute și vor beneficia de actualizările prevăzute la art.121 și 122 până la nivelul anului 2000.

Art.124 Pensiile în plată stabilite începând cu data de 01.01.1992 și până azi, recalcularea lor se va face după formula de calcul cuprinsă în prezenta lege, la capitolul calculul pensiilor, indiferent de formula aplicată - primii 5 ani sau ultimii 5 ani. Prin această formulă se încearcă o corectare a veniturilor intrate în baza de calcul și dispariția discrepanțelor apărute în sistemul de salarizare de după 1990.

Art.125 Prin ART.120, 121, 122 și 123, se face o echilibrare a pensiilor în așa fel ca fiecare categorie socio-profesională să beneficieze de dreptul ce i se cuvine după grupa de muncă, vechime, pregătire profesională și studii, precum și după importanța activității desfășurate.

Toți cei care au desiașurat o activitate salariată, documentată prin acte legale, vor beneficia de rodul muncii lor de o viață.

Art.126 Recalcularea pensiilor aflate în plată se face la pensia de bază. Pensia suplimentară va fi recalculată după noua bază de calcul.

Art.127 Recalcularea pensiilor de invaliditate și pensiile de urmaș, vor avea aceeași procedură ca și pensiile pentru limita de vârstă și vechime completă.

Art.128 Nu face excepție de la recalculare nici o pensie aflată în plată, indiferent de anul pensionării.

Art.129 Persoanele care au desfășurat activități în funcții alese sau numite pe o anumită perioadă, recalcularea pensiilor se va face separat pentru aceste perioade, și separat pentru perioadele anterior perioadei de ales sau numit, precum și cele ulterior acestor perioade.

Cele două pensii se cumulează ca valoare.

Art.130 Persoanele care se regăsesc în situația de la art.129 au avut aceste perioade după anul 1990. Recalcularea acestor pensii se va face după formula de calcul al pensiilor prevăzute în prezenta lege.

Art.131 Recalcularea pensiilor aflate în plată pentru persoanele care au desfășurat activități în ambasade și au fost salariați în valută, urmează aceeași criterii de recalculare ca și la stabilirea pensiilor pentru limita de vârstă și vechime completă.

CAPITOLUL V

CAPITOLUL V / 1 – RĂSPUNDEREA JURIDICĂ

Art.132 Încălcarea prevederilor prezentei legi, atrage răspunderea materială, civilă, contravențională sau penală.

CAPITOLUL V / 2 – INFRACTIUNI

Art.133 Fapta persoanei care dispune utilizarea în alte scopuri și nevirarea la bugetul asigurărilor de stat a contribuției de asigurări sociale, reținută de la asigurați, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani.

Art.134 Completarea de către funcționari a formularelor tip referitor la stabilirea și plata pensiilor cu date nereale având ca efect denaturarea evidențelor privind pensia, vechimea în muncă sau efectuarea de plăți nejustificate din bugetul de stat, constituie infracțiune și se pedepsește potrivit codului penal.

CAPITOLUL V / 3 – CONTRAVENTII

Art.135 Constituie contravenție următoarele fapte:

- a) – Nerespectarea metodologiei de încadrare în condițiile de muncă speciale și deosebite;
- b) – Nerespectarea prevederilor prezentei legi privind stabilirea și calculul pensiilor și a altor criterii care pot denatura cuantumul pensiei;
- c) – Acordarea unor drepturi de pensii după alte criterii decât cele stabilite în prezenta lege, pentru grupuri socio-profesionale cu activități distincte care creează inechități și care atrage după sine răspunderi materiale și penale;
- d) – Orice „facilități” – se acordă unor grupuri socio-profesionale – să fie prevăzute în lege. Acordarea unor facilități necuprinse în lege care denaturează cuantumul – pensiei – constituie infracțiune și se pedepsește conform legilor în vigoare.

CAPITOLUL V / 4 – DISPOZIȚII TRANZITORII

Art.136 Vechimea în muncă pentru stabilirea drepturilor de pensie se constituie conform art.4 din prezenta lege.

Art.137 Pentru cei aflați în plată, vechimea stabilită la acordarea drepturilor de pensii rămâne valabilă.

Art.138 Întreaga perioadă considerată vechime în muncă, se consideră perioadă de cotizare.

Art.139 Dovada vechimii în muncă pentru acordarea dreptului la pensie, se face cu Cartea de muncă și alte acte doveditoare privind activitatea, care pot fi completate la data calculării pensiei, cu condiția precizării contribuției la fondul de pensii.

Art.140 Perioadele necontributive constituie vechime în muncă în condițiile prevăzute la art.4/1, astfel:

a) - 50% din timp, dacă a urmat cursurile superioare a unei facultăți cu condiția absolvirii ei cu diplomă.

b) -100% dacă a satisfăcut stagiul militar, concentrat sau mobilizat.

Art.141 Pensia poate fi recalculată la cerere prin adăugarea altor perioade de vechime – nevalorificate la stabilirea inițială a pensiei, perioade ce depășesc 12 luni – dacă s-a contribuit la fondul de pensii.

CAPITOLUL V/5 – DISPOZIȚII FINALE

Art.142 În vederea stabilirii unor drepturi de pensii corecte, instituțiile de stat și agenții economici privați au obligația ca la încheierea cărții de muncă pentru pensionare, să înscrie întreaga activitate și toate sporurile legale acordate și alte date strict necesare pentru o stabilire corectă a drepturilor de pensii, precum și rețeaua de salarizare sau clasă de salarizare, avută la data încheierii activității. De asemenea, în vederea recalculării pensiilor aflate la plată, se impune înscrierea în cartea de muncă și perioadele de întreruperi atât ca timp și ca valoare a somajului, șomaj tehnic, integrare profesională și alocație de sprijin. Acestea fiind considerate vechime în muncă, ele având loc în activitatea angajaților independent de voința lor.

Art.143 Persoanele care au contribuit simultan la 2 sau mai multe sisteme de asigurări de stat și privat, se cumulează veniturile și beneficiază de contribuție pentru ambele sisteme.

Art.144 În sistemul public și celelalte sisteme proprii de asigurări sociale, inclusiv sistemul pensiilor militare de stat, se recunosc reciproc vechimea în muncă.

Art.145 Perioadele necontributive prevăzute la art.140 se iau în calcul opțional la unul din sisteme public sau militar.